

Kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiden määrääminen / presidentinvaali 2024

Keskusvaalilautakunta 04.12.2023 § 23
362/00.00.00/2023

Valmistelija hallintopäällikkö Ella Kauppinen, puh. 044 740 1104

Vaalilain 46 §:n mukaan äänioikeutettu, jonka kyky liikkua tai toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse äänestys- eikä ennakkoäänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia, saa sen mukaisesti kuin vaalilain 55 §:ssä säädetään, äänestää ennakolta kotonaan Suomessa siinä kunnassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kotikunnakseen.

Kotiäänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiäänestykseen oikeutetun kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annettussa laissa tarkoitettu omaishoitaja, jos kyseinen kunta on merkitty äänioikeusrekisterissä hänen kotikunnakseen. Muu äänioikeutetun perheenjäsen ei voi äänestää kotiäänestyksen yhteydessä. Kotiäänestyksessä voi siten äänestää omaishoitaja, joka on 1) tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen, 2) asuu samassa taloudessa kuin hoidettavansa ja 3) on äänioikeutettu samassa kunnassa kuin hoidettavansa.

Kotiäänestykseen oikeutetun on kirjallisesti tai puhelimitse ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakolta kotonaan viimeistään 12. päivänä ennen vaalipäivää kello 16 kotikuntansa keskusvaalilautakunnalle. Ilmoituksen voi äänestäjän puolesta tehdä tämän valitsema henkilö. Vuoden 2024 presidentinvaalissa kotiäänestykseen on siis ilmoittauduttava tiistaina 16.1.2024 ennen kello 16 ensimmäisen kierroksen osalta ja tiistaina 30.1.2024 ennen kello 16 toisen kierroksen osalta. Mikäli henkilö ilmoittautuu presidentinvaalin ensimmäisen vaalin kotiäänestykseen, ilmoittautuminen on voimassa myös toista vaalia varten eikä uutta ilmoitusta silloin tarvita.

Keskusvaalilautakunta lähettää oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti hyvissä ajoin ennen viimeistä ilmoittautumispäivää kotiäänestyksen ilmoittautumislomakkeita sellaisille äänioikeutetuille, jotka ovat edellisissä vaaleissa äänestäneet kotonaan. Ilmoittautumislomakkeet lähetetään viikolla 51.

Kunnan keskusvaalilautakunnan on määrättävä ne henkilöt, jotka toimivat kunnassa kotiäänestyksen vaalitoimitsijoina. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja puolestaan määrää sen, kuka kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiksi määrättyistä henkilöistä toimittaa kunkin yksittäisen kotiäänestyksen.

Kunkin kotiäänestyksen toimittamisesta huolehtii yksi vaalitoimitsija. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja määrää, kenen äänestäjän luokse kukin vaalitoimitsija menee. Vaalitoimitsijat eivät voi tästä keskenään sopia. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan on edelleen huolehdittava siitä, että äänestäjälle annetaan tieto äänestyksen ajankohdasta ainakin kahden tunnin tarkkuudella.

Kotiäänestys toimitetaan jonakin kotimaan ennakkoäänestyksen ajanjaksoon 17.1.-23.1.2024 sattuvana päivänä äänestäjälle erikseen ilmoitettuna, kello 9:00 - 20:00 välisenä aikana. Kotiäänestys voidaan siis

toimittaa joko arkipäivänä tai sunnuntaina. Toisen vaalin osalta kotiäänestys toimitetaan 31.1.–6.2.2024 välisenä aikana.

Kotiäänestyksessä on oltava läsnä vaalitoimitsijan lisäksi äänestäjän valitsema tai hyväksymä 18 vuotta täyttänyt henkilö. Läsnä olevana henkilönä ei kuitenkaan voi toimia vaaleissa ehdokkaana oleva. Muita kelpoisuusehtoja hänelle ei ole asetettu. Siten esimerkiksi äänestäjän puoliso tai muu lähiomainen taikka omaishoitaja voi olla tällaisena henkilönä.

Mikäli jostain syystä äänestäjällä ei ole tilaisuutta tai hän ei halua valita läsnä olevaa henkilöä, hänen on mainittava tästä ilmoittautuessaan kotiäänestykseen. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan asiana on tällöin huolehtia siitä, että tällainen henkilö hankitaan kotiäänestyksen toimittamiseen. Läsnä oleva henkilö voi olla esimerkiksi toinen keskusvaalilautakunnan kotiäänestyksen vaalitoimitsijaksi määräämä henkilö. Tällöin hän ei kuitenkaan toimi vaaliviranomaisen ominaisuudessa.

Kunnanhallitus on nimennyt 20.11.2023 kokouksessaan vaalitoimikunnan seuraavasti:

puheenjohtaja Jorma Häkkinen
varapuheenjohtaja Leena Korhonen
jäsen Riitta Paavola
1. varajäsen Tuula Nuutinen
2. varajäsen Lauri Katainen
3. varajäsen Tarja Karvinen
4. varajäsen Leila Strömberg
5. varajäsen Anna Huttunen
6. varajäsen Keijo Ryyänen
7. varajäsen Petri Kekäläinen.

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointi: Ennakoarviointia ei ole tarpeen tehdä, koska kyseessä on henkilövalinta.

Päätösehdotus	Keskusvaalilautakunta määrää presidentinvaalin 2024 kotiäänestyksen vaalitoimitsijoiksi kunnanhallituksen nimeämän vaalitoimikunnan.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.